

Mürebbiye

Özet Fransa’da bir hayat kadını olan Anjel ’in Dehri Efendi’nin konağında ahlâklı ve namuslu bir mürebbiye olarak çalışması ile başlayan olaylar sonunda çıkmaz bir hal alır. Normalde bir hoca kadar dindar, sert ve ahlaklı biri olan Dehri Efendi, Anjel’e karşı farklı davranışlar sergiler. Yanlış anlaşılma olmasın diye konaktan çıkmasına müsaade verilmeyen Anjel çok sıkıldığı için Dehri Efendi’nin oğlu Şemi’yi ve damadı Sadri’yi kendisine âşık ederek kendine eğlence yaratır. Bir gece birini bir gece birini odasına alan mürebbiyenin hal ve hareketlerinden şüphelenen Şemi, kadının odasını takibe alır. Kendisini kiminle aldattığını basmak için odaya girdiğinde dolabın içinden Dehri Efendi çıkar. Anjel yüzünden bütün aile birbirine düşer.

Kişiler

Matmazel Anjel 25 yaşında genç ve güzelliği ile herkesi büyüleyen Anjel, hem bir hayat kadını hem de mürebbiyedir. Aldatılan ve yarı yolda bırakılan karakter bir türlü yaşadıklarından der çıkaramaz, erdem ve ahlak yoksunu biridir. Hem fahişe hem de mürebbiye olarak görülen Anjel, gizli bir “şeytan” sinyali verir. Zira kendisi bütün konak ahalisini baba-oğul dâhil kandırabilmeyi başarır. Hedefine ve hırsına son derece odaklı olan Anjel, uyanık ve plancı karakteri ile sonuna kadar başarıyla ilerler.

Dehri Efendi Sivil emeklilerden 65 yaşlarında ve halk arasında pek muhterem bir zat olarak tanınan Dehri Efendi, sözü dinlenen bilgili, saygın biri olarak dikkat çeker. Normalde muhafazakâr haremlik selamlık bir aile terbiyesi görmüş olmasına rağmen Fransızca ve Batı tutkusu onu konağına yabancı bir mürebbiye tutmaya iter. Eski tip otorite gücü temsil eden muhafazakâr Dehri Efendi, Batıya dair öğrendiklerini ailesine de uygulamak onları eğitmek isterken Anjel’e dayanamaz ve onun ahlaksızlığına ortak olur.

Şem’i Dehri Efendi’nin büyük oğlu olan genç delikanlı, yaşı gereği Anjel’e fena tutulur. 18-19 yaşlarında, görünüş olarak babasına çok benzeyen ama zekâca babasının hiçbir yönünü almayan Şemi, her ne kadar başta olmasa da sonradan delikanlılığın temsilcisi olarak belirir. Oldukça saf ve aptaldır. Aldatıldığını hissettiği için sürekli kadını takip eden Şemi, hırslı ve öfkeli biridir.

Sadri Dehri Efendi’nin kızı Melâhat Hanım’ın kocası olan Sadri, konakta iç güveysi olarak yaşar. Anjel ’in aşk üçgeninde yerini sağlam alan Sadri kendini zeki zanneden, dalkavuk, çıkarıcı ve ahlaksız biridir.

Tema

Yanlış Batılılaşma Modernleşme sürecinde ülkemizde yaşanan batılılaşma evresinin ne kadar yanlış anlaşıldığını göstermesi bakımından önemli olan roman, toplumun, ailelerin ve ahlakın bozulmasının altında yatan nedenin cahillik olduğunu gösterir.